

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Szolnokiné Dr. Ilosvay Katalin ügyvéd (4600 Kisvárda, Rákóczi u. 26. fszt/5.) által képviselt és a Vass és Társai Ügyvédi Iroda (1194 Budapest, Jázmin u. 25.; ügyintéző: Dr. Vass György ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) felperesnek, a Dr. Huszti György ügyvéd (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 32/B. I/10.) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2008. december 3-án meghozott 7.G.40.064/2008/18. számú ítélete ellen, a felperes részéről 19. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 494 000 (Négyszázkilencvennégyezer) Ft másodfokú perköltséget, az Államnak pedig - külön felhívásra - 900 000 (Kilencszázezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 2008. december 3-án, 18. sorszámon meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította és a felperest arra kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 988 368 Ft perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 900 000 Ft le nem rótt eljárási illetéket.

A megállapított tényállás szerint 2002. március 29-én a felperes mezőgazdasági gépeket rendelt meg az alperestől, amellyel egyidejűleg a gépek teljes vételárából 15 200 000 Ft-ot megfizetett az alperesnek.

A felek a szerződés teljesítésének határidejét 2002. április hó 29. napjában határozták meg. A felperes az alperestől rendelt gépek megvásárlásához állami támogatást kívánt igénybe venni, ezért 2002. március és április hónapokban támogatási kérelmeket nyújtott be a Megyei Földművelésügyi Hivatalához. A támogatási kérelmeket a Megyei Földművelésügyi Hivatal 2002. március 12-én, illetve 2002. április 30-án ellenjegyezte. Az ellenjegyzett kérelmek tartalmazták, hogy azok a kiállításuktól számított 60 napig használhatók fel a támogatások igényléséhez.

Az ellenjegyzett támogatási kérelmek és a felperes részéről bemutatott további dokumentumok alapján a Megyei Földművelésügyi Hivatal 2002. április 30-án és 2002.

május 7-én összesen 20 788 000 Ft vissza nem térítendő költségvetési támogatásnak az állami adóhatóságtól történő igénybe vételére jogosító igazolást állított ki a felperes részére.

A felperes az állami támogatás folyósítása iránti igénylő lapot 2002. július 11-én nyújtotta be az adóhatósághoz. Ezzel egyidejűleg a felperes kérelmet terjesztett elő a Megyei Földművelésügyi Hivatalnál a támogatási kérelmek érvényességi idejének meghosszabbítása iránt, amely kérelmét a Hivatal elutasította.

Ezt követően a felperes a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumhoz nyújtott be kérelmet a támogatási kérelmek érvényességi idejének meghosszabbítása iránt. A kérelmét azonban a Minisztérium is elutasította, arra hivatkozással, hogy a meghosszabbításra csak a kérelem érvényességi idejének lejártáig lett volna lehetősége.

Az adóhatóság a 2007. augusztus 27-én meghozott és 2007. szeptember 13-án jogerőre emelkedett határozatával a felperesnek a 20 788 000 Ft állami támogatás kiutalására irányuló kérelmét elutasította.

A felperes a keresetében 20 788 000 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, kártérítés jogcímén.

Állította, hogy az alperes a vele kötött szerződésben a gépek szállítása mellett az állami támogatás igénybevételeivel összefüggő teljes körű ügyintézés is vállalt, beleértve a támogatási kérelmek érvényességi idejének (esetleges) meghosszabbításával kapcsolatos eljárást is. Előadta továbbá, hogy az állami támogatás igénybevételeinek feltétele volt, hogy az alperes a megrendelt gépeket határidőre leszállítsa és azokat számára átadja. Az alperes azonban a teljesítési határidőt valamennyi gépre vonatkozóan nem tartotta be, az utolsó gépet ugyanis csak 2002. július 5-én adta át részére, ezért csak ezt követően tudott intézkedni a támogatás folyósítása iránt. Ekkorra azonban a támogatási kérelmek érvényességi ideje már lejárt, az illetékes hivatalok pedig a kérelmek érvényességi idejének meghosszabbítása iránti, illetőleg a támogatás kiutalása iránti kérelmét elutasították. A felperes álláspontja szerint az állami támogatások elvesztéséből származó kára az alperes szerződésszegő magatartásával okozati összefüggésben következett be, ezért azt a Ptk. 339.§-a alapján az alperes köteles számára megtéríteni.

Az alperes a felperes keresetének elutasítását kérte. Tagadta, hogy közte és a felperes között az állami támogatás igénybevételeinek teljes körű lebonyolítására vonatkozó megbízási szerződés jött létre. Állítása szerint a felek megállapodása csupán arra terjedt ki, hogy az alperes közreműködik a pályázati anyag összeállításában, amely tevékenysége eredményes is volt, teljes körű lebonyolítást azonban nem vállalt.

Állította továbbá, hogy a mezőgazdasági gépek átadására megállapított határidőt nem mulasztotta el, a gépek ugyanis határidőben a rendelkezésére álltak és azok tényleges átadására csak amiatt került sor késedelmesen, mert a felperes a teljes vételár kifizetéséhez szükséges pénzügyi fedezettel nem rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító döntése indokaként megállapította, hogy a Megyei Földművelésügyi Hivatal által 2002. április 30-án és 2002. május 7-én kiállított igazolások alapján a felperes a jogszabályban megállapított 60 napon belül már igényelhetette volna az adóhatóságtól a támogatás folyósítását, mivel a vonatkozó jogszabályok a gépek tényleges birtokba vételét a folyósítás feltételeként nem írták elő. A gépek tényleges birtokba adásának a felperes részéről állított késedelme tehát nem lett volna akadálya annak, hogy

a felperes a birtokában lévő igazolások alapján a támogatási összeget az adóhatóságtól lehívja. Mindemellett az elsőfokú bíróság tényként állapította meg azt is, hogy a felperes csupán állította, de kétséget kizáróan nem bizonyította, hogy a megvásárolt gépeket az alperes valóban késedelmesen adta át számára.

Az elsőfokú bíróság hivatkozott arra is, hogy a felperes a kára bekövetkezését azzal is elháríthatta volna, ha a támogatási kérelmek érvényességi idejének meghosszabbítása iránti kérelmét az érvényességi határidő lejárta előtt előterjesztette volna, ezt azonban a felperes ugyancsak elmulasztotta. Arra pedig a felperes eredményesen nem hivatkozhatott, hogy a 60 napos határidőről nem volt tudomása, mivel az általa aláírt, a támogatási kérelmeket tartalmazó formanyomtatványokon kiemelt szedéssel szerepelt, hogy azok csak az ellenjegyzéstől számított 60 napig használhatók fel a támogatás igényléséhez.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a felperes a per során nem bizonyította azt az állítását, miszerint az alperessel az állami támogatás igénybevételének teljes körű lebonyolítására vonatkozó megbízási szerződést kötött, ezért a felperes annak megszegésére alappal nem hivatkozhatott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben a sérelmezett határozat megváltoztatását és az alperesnek a keresete szerinti marasztalását kérte. Álláspontja szerint a per során kihallgatott tanúk igazolták, hogy az alperes teljes körű, a támogatásokra is kiterjedő ügyintézővel vállalta a gépek szállítását. Ezzel összefüggésben hivatkozott arra, hogy a kihallgatásuk során az alperes alkalmazottai is elismerték, hogy részt vettek a támogatáshoz szükséges okiratok összegyűjtésében és azoknak a Földművelésügyi Hivatalba történő eljuttatásában.

A fellebbezésében is fenntartotta azt az állítását, hogy az alperes részéről küldött, úgynevezett „akadályközlő levelek” visszadátumozva, utólag készültek, amely körülmény - álláspontja szerint - megkérdőjelezi „az alperesi oldal szavahihetőségét”. Azt a felperes a fellebbezésében elismerte, hogy az általa igényelt állami támogatásra vonatkozó jogszabályok a folyósítás feltételei között taxatíván valóban nem sorolják fel a gépek birtokba adását.

Annak következtében azonban, hogy a jogszabály megköveteli a beszerzett gépek egyedi azonosító adatainak feltüntetését, a jogszabály gyakorlati alkalmazása során - állítása szerint - követelménnyé vált a gépek tényleges birtokban tartása. Ennek az állításának az igazolására a felperes a fellebbezésében (is) indítványozta, hogy a másodfokú bíróság szerezze be az adóhatóság nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a gyakorlatban a támogatás folyósításához szükség volt-e a gépek birtokbavételének igazolására.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felek között a felperes által hivatkozott megbízási szerződés nem jött létre sem írásban, sem szóban. Megjegyezte, hogy a pályázatnak több olyan eleme is volt, amelyekkel összefüggésben a pályázó csak személyesen járhatott el és személyesen tehetett nyilatkozatot. Ez a körülmény pedig ugyancsak azt a megállapítást támasztja alá, hogy alperesként nem vállalt a pályázattal kapcsolatos teljes körű ügyintézés.

Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást tekintetben is, hogy a támogatás igénybevételének a gépek fizikai megléte nem volt feltétele. Ez következik abból is, hogy a támogatást igénybe vevő gazdálkodónak a gépvásárlást meg kellett finanszíroznia saját erő biztosításával (vagy hitel igénybevételével) a támogatás lehívására pedig csak ezt követően kerülhetett sor.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita elbírálásához szükséges mértékben a tényállást feltárta, azt helyesen állapította meg, a megállapított tényállásból pedig az általa helyesen felhívott jogszabályok alapján helytálló jogi következtetéseket vont le.

A felperes fellebbezésében előadottak ugyanakkor nem szolgálhattak alapul az elsőfokú bíróság által eljárási szabálysértés nélkül meghozott, kellően megindokolt, megalapozott ítélet megváltoztatásához.

Ezért a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdésében foglaltak szerint - lényegében a saját helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

A fellebbezésben előadottakra figyelemmel azonban a Debreceni Ítéltábla a következőket emeli ki:

A felperes a fellebbezésében alaptalanul állította, hogy a per során kihallgatott tanúk megfelelően igazolták azt az állítását, miszerint az alperes a vele kötött szerződésben az állami támogatás igénybevételével kapcsolatos teljes körű ügyintézését is magára vállalta.

Az elsőfokú bíróság ugyanis a tanúvallomások és a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok helyes értékelésével állapította meg, hogy a felperes az általa hivatkozott tartalmú megbízási szerződés létrejöttét nem bizonyította. A felperes fellebbezési állításával ellentétben a kihallgatott tanúk - köztük az alperes alkalmazottai - csak azt az alperes által is elismert körülményt igazolták, hogy az alperes a pályázati anyag összeállításában és annak a Földművelésügyi Hivatalhoz történő benyújtásában való közreműködését vállalta, amelyet az alperes nem vitásan teljesített is, hiszen a felperes számára a Földművelésügyi Hivatal a támogatások igénybevételére feljogosító igazolásokat a kiállított kérelmek és a csatolt egyéb iratok alapján kiadta. A tanúvallomások alapján azonban azt nem lehetett megalapozottan megállapítani, hogy a felek szóbeli szerződése az állami támogatással kapcsolatos teljes körű ügyintézésére, tehát a támogatás lehívásával, illetőleg az esetlegesen lejáró támogatási kérelmek érvényességi idejének meghosszabbításával kapcsolatos eljárásra is kiterjedt volna.

A Megyei Földművelésügyi Hivatal által ellenjegyzett támogatási kérelmek és a Hivatal részéről kiállított, a támogatás igénybevételére feljogosító igazolások 2002. április 30-án és 2002. május 7-én nem vitásan a felperes birtokába kerültek. A felek között abban sem volt vita, hogy az alperes 2002. április 30-án kiállította és átadta a felperes számára a gépek teljes vételárának kiegyenlítését igazoló számláit. Ezeknek az okiratoknak a birtokában pedig a felperes - figyelemmel a 102/2001. (XII.16.) FVM. rendelet 273.§ (1) bekezdésében, a 274.§-ában, valamint a rendelet 45. számú melléklete B/7. pontjában foglaltakra - a támogatás folyósítását az adóhatóságtól jogszerűen igényelhetette volna.

Azt ugyanakkor, hogy az alperestől megrendelt gépek tényleges birtokba vétele az állami támogatás lehívásának nem volt a jogszabályban előírt feltétele, az elsőfokú bíróság

Ítéletében hivatkozott indokok mellett az a körülmény is alátámasztja, hogy a 102/2001. (XII.16.) FVM. rendelet 273.§ (1) bekezdésének d) pontja már a részben kifizetett számla alapján is lehetőséget biztosított - az egyéb feltételek megléte esetén - az állami támogatás lehívására.

Mindemellett a felperes valóban nem bizonyította azt, hogy a gépek a számlákon feltüntetett időpontoktól eltérően és az alperesnek felróhatóan késedelmesen voltak számára átadva, amint azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította.

Ezzel összefüggésben egyébként a Debreceni Ítéltábla rámutat arra, hogy amennyiben a felperesnek kétsége volt tekintetben, hogy a teljes géppark birtokbavétele előtt jogszerűen igényelhetette-e a támogatás kifizetését, a tőle elvárható, gondos magatartás az lett volna, ha ezt a kérdést maga tisztázta volna az adóhatósággal, valamint (szükség esetén) határidőben kérte volna a támogatási kérelmek érvényességi idejének meghosszabbítását.

A felperes azonban a támogatás határidőben való lehívását is, valamint az ellenjegyzett kérelmek érvényességi idejének meghosszabbítását is nem vitásan elmulasztotta, amely mulasztásaiért a felelősséget magának kell viselnie.

Arra a felperes a fellebbezésében helytállóan hivatkozott, hogy a támogatási feltételek nem teljesítése, vagy részleges teljesítése esetén az adóhatóság a már folyósított támogatást a támogatást igénybe vevőktől visszakövetelheti.

(A visszakövetelés részletes szabályait a 102/2001. (XII.16.) FVM. rendelet 46. számú melléklete tartalmazta.) Annak következtében tehát, hogy a perbeli esetben a felperes az állami támogatást új mezőgazdasági gépek vásárlásához kívánta igénybe venni, a támogatás felhasználásának ellenőrzése során nyilvánvalóan jelentősége lett volna annak, hogy a gépek ténylegesen a felperes birtokába kerültek-e, illetőleg abban maradnak-e.

A gépek tényleges birtokban tartásának azonban a már folyósított állami támogatás(ok) felhasználásának (esetleges) ellenőrzése során lett volna jelentősége, a perbeli jogvita eldöntése szempontjából azonban annak nem volt relevanciája.

Ezért a másodfokú bíróság a felperesnek az adóhatóság megkeresésére irányuló bizonyítási indítványa teljesítését, mint szükségtelent, mellőzte.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt. Ezért a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján maga köteles viselni az ügyvédi munkadíjból eredő saját másodfokú perköltségét, valamint köteles megtéríteni az alperes ügyvédi munkadíjból származó másodfokú perköltségét is, amelynek összegét a Debreceni Ítéltábla a Pp.79.§ (1) bekezdése alapján, hivatalból határozta meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) és b) pontjai, az (5) bekezdése, valamint a 4/A.§-a alapján.

Az illetékfeljegyzési joga folytán előzetesen le nem rótt, „Az illetékekről” szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46.§ (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési eljárási illetéket a felperes az Itv. 74.§ (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§ (2) bekezdése és a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni.

Debrecen, 2009. június 10.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-